Ankenævnet for Forsikring

Den 2. august 2017 blev i sag nr. 90215:

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxx

mod

Danica Pension
Parallelvej 17
2800 Lyngby

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Klagerne er henholdsvis forsikringstager og forsikret i en livsforsikring, der i januar 2016 er tilbagekøbt af forsikringstageren og dermed ophørt. De klager ved deres advokat over selskabets rådgivning omkring bl.a. bonus og tilbagekøbsværdi og kræver kompensation svarende til den merudbetaling, som de ville have fået, hvis livsforsikringen var blevet tilbagekøbt pr. 30/10 2014.

Selskabet har anført, at det ikke har overtrådt god skik-regler og ikke er forpligtet til at udbetale kompensation til klagerne. Selskabet har videre anført, at klagerne ikke har lidt et tab, da forsikrede har været dækket frem til, at forsikringen blev ophævet.

Livsforsikringen er tegnet i 1992 og er en ophørende dødsfaldsforsikring på den ene af klagernes liv ("den forsikrede"), hvor udbetalingen i tilfælde af hans død skal ske til den anden af klagerne – hans ægtefælle. Forsikringssummen er aftalt til 5.000.000 kr. i 1992 med årlig pristalsregulering. Livsforsikringen er i januar 2016 blevet genkøbt af forsikringstageren.

Klagernes advokat har i brev af 13/12 2016 til nævnet bl.a. anført:

> **"Klage over Danica Pension Livsforsikringsaktieselskab**
> Som advokat for … og … skal jeg hermed indgive klage over Danica Pension Livsforsikringsaktieselskabs håndtering af min klients livsforsikringssag.

Påstand
Der anmodes om, at nævnet træffer afgørelse om, at 1) Danica Pension Livsforsikringsaktieselskab har handlet i strid med god forsikringsskik, og 2) at nævnet henstiller til, at Danica Pension Livsforsikringsaktieselskab udbetaler en kompensation svarende til differencen mellem den udbetalte bonus på kr. 351.869, og optjent bonus pr. 30. oktober 2014, oplyst til kr. 835.000, på police …00.

Overordnede synspunkter – Anbringender
Mine klienter er ikke på tidspunktet for forsikringens tegning blevet oplyst eller rådgivet om, hvorledes præmien blev beregnet og benyttet, se begæring af 11. februar 1992 og dækningsoversigt af 20. februar 1992.

Tværtimod blev mine klienter oplyst om, at der optjentes bonus, se side 9, i dækningsoversigt fra 20. februar 1992, som kunne kræves udbetalt, og at bonus blev større og større over tid, hvis man ventede med at få den udbetalt.

Såfremt procedurerne for ændringer og kommunikationen/informationen af min klient havde været givet individuelt og med oplysning om opsparet bonus (evt. bonusprognose) og ikke standardiseret, ville min klient på et langt tidligere tidspunkt kunne have opsagt forsikringen og begæret opsparet bonus udbetalt.

Danica Pension har således hemmeligholdt udviklingen omkring bonussen.

Summarisk sagsfremstilling
…
Forsikringsaftalen blev indgået tilbage i 1992. Der blev ikke fremsendt en forsikringspolice, men en dækningsoversigt baseret på en særdeles standardiseret og summarisk anmodningsblanket.

Som det fremgår af dækningsoversigten fra 1992 under **Bonus** har *'Dækninger tegnet i livsforsikringsselskabet ret til bonus. Størrelsen afhænger af dette selskabs overskud. Beregning og fordeling af bonus sker efter livsforsikringsselskabets til enhver tid gældende bonusregulativ, som er godkendt af Finanstilsynet*'.

Dette var således helt i tråd med det, der tidligere var gældende i Statsanstalten for Livsforsikringer, blot med den lille krølle, at bonus var afhængig af overskud på rente, risiko og omkostninger, og fordeltes efter kontributionsprincippet, hvor der var taget højde for et administrationsbidrag, og at livsforsikringsselskabet var berettiget til at oparbejde et overskud, modsat da Statsanstalten var ejet af staten.

Der blev imidlertid ikke informeret om, at bonus ikke længere blev udbetalt, og heller ikke om, at opsparet bonus ville blive brugt til præmiereduktion, endsige om kontributionsprincippet.

Også i dækningsoversigten fra 2010 er der mulighed for bonus.

Min klient er bekendt med, at det er muligt at ændre vilkårene i henhold til Bonusregulativet, hvis det anmeldtes til Finanstilsynet, samt at underretninger kunne kommunikeres elektronisk.

Denne fremgangsmåde er måske ikke i strid med lovgivningen, men ud fra at denne konkrete risikoforsikring næppe var et standardprodukt, ville en individuel orientering have

været på sin plads. F. eks. gennem en assurandør. Min klient har konkret ikke benyttet sig af Netpensions-adgangen.

Der er som noget nyt anført i dækningsoversigten fra 2010, at *'Bonus er ikke garanteret.'* Dette ændrer ikke på, at bonus fortsat er muligt at optjene.

Heller ikke sin ved henvendelsen i oktober 2014 fik min klient oplyst, at fra dette tidspunkt – og formentlig allerede fra et langt tidligere tidspunkt – ville opsparet bonus blive reduceret for at minimere den fremtidige præmie og på sigt være opbrugt.

Ihukommende at min klient dels er vokset op med Statsanstalten for Livsforsikrings løbende udbetaling af bonus, og dels at bonus i daglig tale er et beløb, man får udbetalt sammenholdt med, at Danica Pension i udbetalingsbrevet af 6. januar 2016 omtaler beløbet som 'opsparing', og at min klient i brev af 12. november 2010 fra Danica Pension Livsforsikringsaktieselskab blev opfordret til at kontakte pensionsrådgiveren, findes den kulancemæssige kompensation passende at kunne sættes til differencen mellem den udbetalte bonus og størrelsen på det opsparede bonus-beløb ved henvendelsen i oktober 2014.

Det bemærkes, at når man ikke informerer individuelt om sine regler, men dækker sig ind under standardrutiner knyttet op på standardprodukter, der volumenmæssigt er årsagen til, at der må informeres standardmæssigt, har man – ved en personlig henvendelse fra en kunde med et individuelt produkt – en udvidet forpligtigelse til at sikre sig, at kunden er bekendt med vilkårene for produktet. Specielt i dette tilfælde, hvor det var mere end 20 år siden forsikringen blev tegnet. Behovet hos kunden på tegningstidspunktet må – sædvanligvis – være væsentligt forskelligt fra, hvorledes det er mere end 20 år senere.

Var min klient blevet informeret om at kunne få kr. 850.000 straks og stoppe præmieindbetalingerne, ville han og enhver anden ud fra en forretningsmæssig betragtning have takket ja og have ladet forsikringen ophøre. Behovet for en stor risikoforsikring var ikke længere til stede.

Min klient fik ikke muligheden for at træffe en forretningsmæssig fornuftig disposition i oktober 2014, fordi man ikke orienterede min klient om mulighed for at ophæve forsikringen, og bede om at få bonus udbetalt.

Derfor er det udbetalte beløb også modtaget med forbehold.

Det skal præciseres, at mine klienter er forbrugere i forhold til den indgåede forsikringsaftale. Derfor burde Danica Pension såvel ved aftalens indgåelse, som ved Danica Pensions ensidige ændring af vilkårene have sikret sig, at mine klienter var bekendt med konstruktionen om, at optjent bonus blev anvendt til – påstået, men udokumenteret – præmienedsættelse på et senere tidspunkt.

Når man afgiver en prognose for forsikringssummens udvikling, burde man også have oplyst om, hvornår bonus var på sit højeste, således at man selv kunne vurdere om det var hensigtsmæssigt at fortsætte forsikringen samt have informeret om, at opsparet bonus ville blive brugt til at reducere præmien på et senere tidspunkt. Ligesom det burde have været oplyst, at bonus ikke ville komme til udbetaling, hvis forsikringen ophørte på det oprindeligt aftalte ophørstidspunkt.

Anvendelse af præmien har således været forholdt mine klienter, og er formentlig fortsat ikke kommunikeret til nye forsikringstagere.

Dækningsoversigten fra 2010 er fremsendt til … som forsikringstager, mens præmieopkrævningen er sendt til … A/S. Dette skal sammenholdes med, at det af dækningsoversigten fremgår, at … er den forsikrede.

Imidlertid er dækningsoversigten – som er udfærdiget af Danica Pension Livsforsikringsaktieselskab – ukorrekt, idet det af **Begunstigelse ved død** fremgår: *'Begunstigede, når forsikringstageren (Læs: …) dør, er forsikrede (Læs: …)'*.

Det er næppe rettidig omhu fra Danica Pension Livsforsikringsaktieselskabs side, og kunne have fået utilsigtede følger, hvis en af parterne var afgået ved døden, forinden forsikringen ophørte."

I brev af 17/3 2017 fra selskabet til nævnet hedder det bl.a.:

"**Danica Pensions afgørelse**
Danica Pension fastholder, at Danica Pension ikke har overtrådt god skik-reglerne samt ikke er forpligtet til at udbetale en kompensation til klageren.

Sagsfremstilling og vurdering
I 1992 tegnede klageren en ophørende dødsfaldsforsikring i Danica Pension.

Som det fremgår af begæringen og dækningsoversigten, der er fremlagt af klageren som bilag …, blev forsikringen tegnet på klagerens liv.

I tilfælde af død skulle udbetalingen ske til klagerens ægtefælle.

Forsikringen blev tegnet som en ikke-skattebegunstiget forsikring ('skat 5'), hvor klageren ikke havde fradrag for den løbende præmiebetaling. Modsat skulle klagerens ægtefælle ikke betale statsafgift af udbetalingen ved klagerens død.

Forsikringen blev tegnet på fem millioner kroner (1992-tal) og er efterfølgende hvert år blevet pristalsreguleret. Forsikringen havde udløb ved klagerens … år.

Der er tale om en ren risikoforsikring uden tilknyttet opsparing.

I januar 2016 valgte klageren at ophæve sin dødsfaldsforsikring, hvorfor klageren fik udbetalt den hensatte reserve på forsikringen.

Denne ankenævnssag angår, hvorvidt Danica Pension burde have rådgivet klageren om, at han ved at ophæve sin forsikring kunne få udbetalt den hensatte reserve.

Indledningsvis bemærkes, at det strider mod formålet med en dødsfaldsforsikring, at Danica Pension burde have rådgivet klageren om at ophæve forsikringen for at opnå en udbetaling af en hensat reserve.

Formålet med en dødsfaldsforsikring må være at have dækning frem til det valgte udløbstidspunkt – og ikke at ophæve forsikringen før tid for at få udbetalt en hensat reserve. Det er klageren selv, der har valgt udløbstidspunktet.

Klagen til Ankenævnet indeholder et længere afsnit om klagerens økonomiske forventninger til Statsanstalten for Livsforsikring – og det senere Danica Pension. For alle tilfældes skyld gør jeg gældende, at klageren ikke økonomisk kan have indrettet sig herpå …

Klagen til Ankenævnet indeholder desuden et afsnit om, hvem der var begunstiget på forsikringen. Da dette afsnit ikke synes relevant for sagen, henviser jeg til Danica Pensions brev herom af 15. november 2016 ...

Som bilag … fremlægges brev af 14. april 2016 fra Danica Pension til klageren. Heri forklarede Danica Pension bl.a., hvordan den hensatte reserve på forsikringen opstod:

> *'Præmien for livsforsikringen bliver regnet som en gennemsnitspræmie, hvilket betyder at summen af de naturlige præmier i hele forsikringens løbetid deles med løbetiden. I starten, hvor risikoen eller sandsynligheden for dødsfald er lav, udgør gennemsnitspræmien således mere end den naturlige risiko, ligesom den i slutningen udgør en lavere præmie end den naturlige risiko. Det der bliver betalt for meget i starten, hensættes som en reserve eller bonus, som anvendes til finansiering når den naturlige risiko overstiger den gennemsnitlige præmie.*
>
> *Derfor vil der på forsikringer som er tegnet som gennemsnitspræmier, i løbet af forsikringens løbetid være en værdi (reserve eller bonus) på forsikringen. Værdien opstår i de år hvor gennemsnitspræmien er højere end risikoen, og bruges når gennemsnitspræmien er lavere end risikoen.*
>
> *Såfremt præmien var opkrævet efter et naturligt princip, ville præmie stige løbende i takt med risikoen blev forøget.*
>
> *Værdien (reserven eller bonus) går i nul ved udløb af livsforsikringen. Der kan dog eventuel være reserve eller bonus tilbage ved udløb, såfremt der har været færre døde end forventet.*
>
> *Da forsikringen er tegnet som en ren livsforsikring, med det formål at sikre en økonomisk kompensation i tilfælde af dødsfald inden det fyldte … år, er der intet som taler for at der skal ske kompensation for manglende rådgivning omkring udbetaling af reserve eller bonus i løbet for forsikringens løbetid, da formålet om forsikring dermed ikke kan opfyldes.'*

Danica Pension supplerede ovenstående ved brev af 6. juni 2016, der fremlægges som bilag ... Heri fremgår det bl.a., at:

> *'Som … har forklaret dig i sit brev fra den 14. april 2016, vil værdien af en livsforsikring gå mod nul mod udløbstidspunktet. Den værdi, forsikringen løbende opsparer, bliver brugt til at betale for den risiko, Danica Pension har (risikoen for at skulle udbetale forsikringssummen på godt 7.900.000 kroner i tilfælde af din død). Denne praksis følger fuldstændig reglerne for livsforsikringer.*
> *[…]*
> *Værdien på en risikoforsikring derimod, virker netop på den måde, at værdien topper på et givet tidspunkt i forsikringstiden, for derefter at falde og gå mod nul (se ovenfor og jf. … forklaring fra 14. april 2016. Danica Pension har ikke pligt til at informere om, hvornår værdien på en risikoforsikring begynder at falde – selve præmissen for forsikringen er, at vi skal udbetale forsikringssummen ved din død og ikke en opsparet værdi.'*

Danica Pension deltog efterfølgende i et møde på klagerens adresse i september 2016. Mødet blev fulgt op af mail af 22. september 2016, der fremlægges som bilag ... Heri fremgår det bl.a., at:

> *'Jeg skal naturligvis beklage, at du har fået en anden opfattelse af produktets virkemåde. Men som vi drøftede på mødet, har produktet virket og været håndteret som det skulle, da der er tale om et rent risikoprodukt, i modsætning til et opsparingsprodukt. Risikoproduktet er et meget almindeligt anvendt produkt, der afdækker en kundes behov, som f.eks. i jeres situation ønsket om at sikre din hustru i tilfælde, at din død. Det, der gør din ordning speciel er størrelsen af dækningen (efter de årlige reguleringer 7,9 mio.), som har medført den høje præmie stigende med alderen svarende til risikoen i produktet. Af den grund mener vi ikke, at vi kan gøre en positiv undtagelse og give din ordning særbehandling. Det er forståeligt nok beklageligt for dig, men jeg håber, at du forstår baggrunden.'*

Sammenfattende gør jeg gældende, at Danica Pension ikke har overtrådt god skikreglerne samt ikke er forpligtet til at udbetale en kompensation til klageren.

Det er en branchekonform fremgangsmåde, at der ikke rådgives om ophævelse af dødsfaldsforsikringer før tid for at få udbetalt en hensat reserve.

Danica Pension rådgiver derfor ikke om, at reserven på en dødsfaldsdækning kan *'... kræves udbetalt, og at bonussen blev større og større over tid, hvis man ventede med at få den udbetalt.'*

Endvidere har klageren ikke lidt et tab, da han har været dækket frem til, at han ophævede sin forsikring."

Klagernes advokat har i mail af 6/4 2017 til nævnet bl.a. bemærket:

"Indklagedes brev giver ikke anledning til supplerende bemærkninger, idet jeg kan henholde mig til det tidligere anførte. Dernæst skal jeg henvise til en nyligt afsagt dom (UfR 2017.761 Ø, vedlægges), hvortil følgende paralleller skal drages:

1) Klager har vist stor interesse for sin bonus, ligesom sagsøger gjorde for sin pension i dommen.
2) Klager fik oplyst størrelsen på sin bonus, men først oplysning om, at bonus vil blive mindre over tid, meget sent i forløbet. Oplysning om den oprindelige bonus' størrelse var udslagsgivende for, at klager valgte at opsige forsikringen, hvilket indklagede var bekendt med.
3) Indklagede gjorde ikke noget for at følge op på klagers første henvendelse, hvor indklagede burde have været opmærksom på, at klagers forventninger ikke svarede til indklagedes oplevelse af sagen.

Det gøres supplerende gældende,

At klager har modtaget et bindende løfte om, at modtage en bonus af en given størrelse,
At klager har modtaget oplysningen i god tro."

Heroverfor har selskabet i mail af 1/5 2017 til nævnet bl.a. anført:

> "Danica Pension mener ikke, at den vedlagte dom om fejlskrift har nogen betydning for denne ankenævnssag, der ikke vedrører fejlskrift."

Nævnet har fået forelagt bilag fra sagen.

I brev af 9/2 2016 fra forsikrede til selskabet hedder det bl.a.:

> "Ved tegning af livsforsikringen fik jeg oplyst, at hvis jeg i starten, hvor risikoen var størst for Danica Pension, ville acceptere en højere præmie end den reelle, ville der til gengæld være en bonus til udbetaling ved ophør. Jo længere løbetid – jo større bonus. En forsikring til jeg blev … år blev derfor anbefalet.
>
> I forbindelse med en revision af mit testamente ringede jeg den 30. oktober 2014 til … for at få oplyst størrelsen af bonus. Jeg fik oplyst, at den var 835.000 kr. uden yderligere kommentarer. Præmien var 8.024,50 kr. pr. md.
>
> Det næste, der skete i sagen var, at jeg kun 14 måneder senere den 4. januar 2016 fik en opkrævning, hvor præmien pludselig var steget til 14.622,20 kr. pr. md. uden supplerende forklaring.
> …
> For mig som kunde uden forsikringsteknisk indsigt udestår der stadig en logisk forklaring på:
>
> 1. Hvorfor gav Danica mig det råd, at tegne en livsforsikring til jeg bliver … år på de nu oplyste vilkår?
> 2. Hvorfor blev det ikke allerede oplyst, da forsikringsaftalen blev indgået, at blot det sidste forsikringsår ville koste 500.000 kr.?
> 3. Hvorfor blev jeg ikke kontaktet, da man i Danica begyndte at tage af den opsparede bonus? Hvornår skete det, og hvor stor var bonus da?
> 4. Hvorfor har Danica ikke informeret mig om, at den omtalte bonus ville blive nedskrevet og ikke fortsat opskrevet som forventet, da jeg spurgte om størrelsen af bonus den 30. oktober 2014?
> 5. Hvorfor blev jeg ikke kontaktet, da man i Danica beregnede en voldsom præmiestigning for nu at få forsikringen til at gå i 0? Danica sendte blot en opkrævning."

Selskabet har i brev af 6/6 2016 til forsikrede hertil bl.a. anført:

> "**Svar på spørgsmål fra 9. februar 2016**
> …
> Ad 1) Jeg kan ikke svare på, hvorfor du er blevet rådet til at oprette en livsforsikring med udløb ved dit ... år *'på de nu oplyste vilkår'*. Forsikringen er oprettet i 1992, og jeg må gå ud fra, at oprettelsen er sket i overensstemmelse med dit og din ægtefælles ønske og behov. Fordelen ved den lange løbetid er jo, at du kunne have stoppet dækningen før dit ... år, hvis behovet ikke længere var der, hvorimod du ikke havde kunnet forlænge forsikringen uden nye tilfredsstillende helbredoplysninger, hvis den for eksempel kun havde løbet til dit 65. år.
>
> Grundlaget for forsikringen er begæringen, som er underskrevet af jer begge.

Min kommentar til det, du kalder *'de nu oplyste vilkår'*, er, at sådan er vilkårene for rene livsforsikringer (uden opsparingsdækning), og sådan var vilkårene også, da du oprettede forsikringen.

Ad 2) Du har fået en pris på, hvad det koster pr. måned at forsikre dig for 5.000.000 kroner ved din død. Du har valgt, at forsikringssummen skulle pristalsreguleres.

Prisen vil altid afhænge af den faktiske kontorente, den faktiske dødelighed og de faktiske omkostninger. Når disse ting udvikler sig gunstigere, end vi har forudsat i beregningsgrundlaget, opsparer forsikringen bonus, som bliver brugt til at 'betale' for noget af pristalsreguleringen, og dermed nedsætte den månedlige indbetaling. Dette kan du også se på indbetalingernes størrelse, som er gået op og ned gennem årene.

Vi kunne måske have skitseret, hvordan en risikoforsikring forløber generelt (herunder hvordan saldoen udvikler sig) i løbet af forsikringstiden, men det ville efter vores opfattelse være uinteressant og stride mod selve formålet med en ren risikoforsikring.

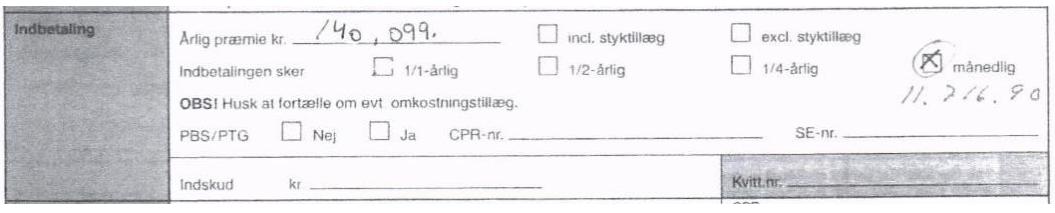
Ad 3) Først vil jeg lige slå fast, at der er forskel på 'værdi' og 'bonus'. Bonus er overskud på rente, risiko og omkostninger, og Danica Pension har ikke 'taget' af en opsparet bonus. Bonus er alene løbende brugt til at regulere prisen på forsikringen, se Ad 2.

Værdien på en risikoforsikring derimod, virker netop på den måde, at værdien topper på et givet tidspunkt i forsikringstiden, for derefter at falde og gå mod nul (se ovenfor og jf. … forklaring fra 14. april 2016. Danica Pension har ikke pligt til at informere om, hvornår værdien på en risikoforsikring begynder at falde – selve præmissen for forsikringen er, at vi skal udbetale forsikringssummen ved din død og ikke en opsparet værdi.

Ad 4) Der er intet incitament til at informere om, at værdien af en ren risikoforsikring falder frem mod udløb, da forsikringen skal dække et behov i tilfælde af dødsfald og ikke er en opsparing.

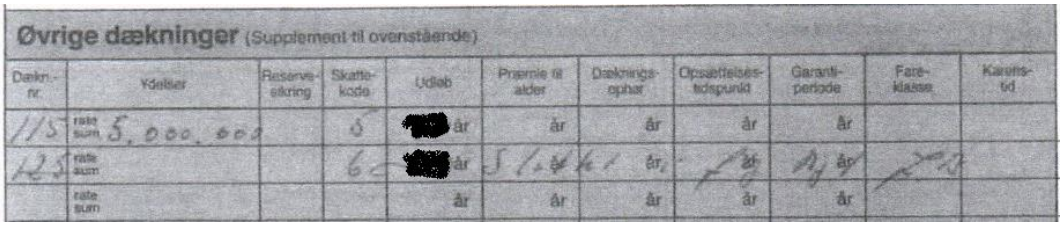
Ad 5) Som tidligere nævnt, har du bedt om en pristalsreguleret dækning ved død. Jeg medgiver, at prisstigningen for 2016 er voldsom, men det er et vilkår for forsikringen og helt i overensstemmelse med principperne for regulering, herunder anvendelsen af bonus. Du blev informeret hver måned, når vi sendte et indbetalingskort til dig. Så var det op til dig, om du og din ægtefælle stadig havde behov for dækningen."

Af begæring af 1992 på personforsikring fremgår bl.a.:

…

…

Øvrige dækninger (Supplement til ovenstående)

Dækn.-nr.	Ydelser	Reserve-sikring	Skatte-kode	Udløb	Præmie til alder	Dæknings-ophør	Opsættelses-tidspunkt	Garanti-periode	Fare-klasse	Karens-tid
113	rate sum 5.000.000		5	[redacted] år	år	år	år	år		
123	rate sum		6	[redacted] år	5 [illegible] år	[illegible] år	[illegible] år	[illegible] år	[illegible]	
	rate sum			år	år	år	år	år		

Af dækningsoversigt af 20/2 1992 fremgår bl.a.:

Deres forsikringsdækning

	Kroner pr. 20.02.1992
Dækning ved død	
Hvis forsikrede dør inden 20.01.2017, vil der blive udbetalt et engangsbeløb på	5.000.000

Deres indbetaling

		Kroner
Præmien er årligt		140.602,80
Præmien anvendes til:		
Livsforsikring uden fradragsret	(skattekode 5) årligt	140.602,80

Præmien betales månedligt forud, første gang 20.02.1992.
Præmien forfalder den 20. i hver måned.
Præmien betales indtil 20.01.2017.

Præmien indbetales til:	Kroner
Danica Pension årligt	140.602,80

Præmien for ydelser, som indeksreguleres, fastsættes ud fra de regulerede ydelser.

...

Øvrige oplysninger

Begunstigelsesbestemmelse

Begunstiget ved forsikringstagerens død er forsikrede. Såfremt forsikringstageren og forsikrede dør samtidig overgår rådighedsretten til forsikringstagerens nærmeste pårørende.

FORTSÆTTES

10. 90215

Af dækningsoversigt af 1/11 2010 fremgår bl.a.:

Ved dødsfald

	Udbetaling i kroner
Livsforsikring (skattefri) Hvis forsikrede dør inden 20.01.2017 ([illegible] år), udbetaler vi et beløb på	7.340.506
Heraf er den garanterede udbetaling 4.830.939 kroner.	

Indbetaling

	Kroner
Årlig præmie	75.543,60
Præmien bruges til Livsforsikring uden fradragsret (årligt)	75.543,60

Præmien betales indtil den 20.01.2017.

Præmien betales og forfalder den 20. i hver måned.

Vi fastsætter præmien ud fra de regulerede forsikringsdækninger.

...

Øvrige oplysninger

Begunstigelse ved død
Begunstigede, når forsikringstageren dør, er forsikrede. Dør forsikringstager og forsikrede samtidig, går rådighedsretten til forsikringstagerens nærmeste pårørende. Nærmeste pårørende er i prioriteret rækkefølge ægtefælle/registreret partner, børn og arvinger. Efterlades ingen nærmeste pårørende, sker udbetalingen til boet.

...

Opsparet bonus
Størrelsen af de forsikringsdækninger, der står i "Dækning ved død", er inklusive opsparet bonus indtil den 01.11.2010.

...

Udbetaling af pensionsordning før udløb (tilbagekøb)
Forsikringstager kan få udbetalt værdien af pensionsordningen, før den udløber, hvis betingelserne er opfyldt. Fra værdien trækker vi omkostninger og eventuel afgift til staten. Vi oplyser gerne de præcise beløb og betingelser ved henvendelse.

...

Bonus
Bonus opstår, når vores kontorente, omkostninger og udgiften til skader udvikler sig bedre, end vi forventede, da forsikringen blev oprettet. Bonus er ikke garanteret.

Vi beregner, fordeler og bruger bonus for den enkelte forsikring efter det bonusregulativ, der gælder til enhver tid. Bruger vi bonus til at opskrive udbetalingerne med, sker det efter det beregningsgrundlag, der gælder til enhver tid. Forsikringen fortsætter som én pensionsordning - når vi fremover beregner, fordeler og bruger bonus - uanset om ordningen eventuelt indeholder flere beregningsgrundlag.

11. 90215

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

Regler for regulering af præmie og forsikringsydelse

Regulering af præmie

Præmien reguleres på præmiens første forfaldsdag i året.

Forsikringsydelser, der er aftalt indeksreguleret, reguleres på grundlag af Danmarks Statistiks nettoprisindeks. Reguleringen sker på grundlag af forholdet mellem de to foregående års juli-indeks. Præmien bliver samtidig reguleret under hensyntagen til forsikredes alder, forsikringens art samt det af Finanstilsynet godkendte gældende beregningsgrundlag.

Ophører fastsættelsen af det nævnte indeks, har selskabet ret til at fortsætte reguleringen på grundlag af et tilsvarende indeks, der offentliggøres af Danmarks Statistik.

Rene risikoforsikringer reguleres ikke, når der er mindre end 1 år tilbage af forsikringstiden.

...

Præmiefri forsikring og tilbagekøbsværdi

Forsikringer i livsforsikringsselskabet opnår tilbagekøbsværdi i kraft af, at ikke hele præmiebetalingen medgår til risikodækning m.m. Derfor kan forsikringstageren få forsikringen ændret til en præmiefri forsikring efter regler, der fastsættes af selskabet. Forsikringen fortsætter da på uændrede vilkår, men forsikringsydelsen vil selvsagt blive mindre sammenlignet med den ydelse, der ville blive udbetalt ved fortsat præmiebetaling.

Forsikringen kan kun omskrives til en præmiefri forsikring, hvis den har nået en af selskabet fastsat mindste værdi. I modsat fald har selskabet ret til i stedet at frigøre sig ved at udbetale forsikringens eventuelle tilbagekøbsværdi.

Forsikringstageren har ret til at kræve forsikringens tilbagekøbsværdi udbetalt. Herved ophæves forsikringen. Tilbagekøbsværdien kan dog ikke kræves udbetalt, hvis der er taget forbehold mod kontant udbetaling af tilbagekøbsværdien. Tilbagekøbsværdien kan heller ikke uden særlig aftale med selskabet udbetales, hvis forsikringsydelsens udbetaling afhænger af, om forsikrede og/eller medforsikrede lever.

...

Bonus

Dækninger tegnet i livsforsikringsselskabet har ret til bonus. Størrelsen heraf afhænger af dette selskabs overskud.

Beregning og fordeling af bonus sker efter livsforsikringsselskabets til enhver tid gældende bonusregulativ, som er godkendt af Finanstilsynet.

Nævnet udtaler:

Livsforsikringen er tegnet i 1992 og er en ophørende dødsfaldsforsikring på den ene af klagernes liv ("den forsikrede"), hvor udbetalingen i tilfælde af hans død skal ske til den anden af klagerne – hans ægtefælle. Forsikringssummen er aftalt til 5.000.000 kr. i 1992 med årlig pristalsregulering. Livsforsikringen er i januar 2016 blevet genkøbt af forsikringstageren.

Selskabet har oplyst, at præmien for forsikringen bliver beregnet som en gennemsnitspræmie, det vil sige, at summen af de naturlige præmier i forsikringens løbetid deles med løbetiden. Da forsikringsrisikoen er stigende gennem forsikringstiden, opsparer forsikringen således værdi i den første del af forsikringstiden, hvilket anvendes til betaling for den højere risiko sidst i forsikringstiden.

Forsikringstageren har i forsikringstiden ret til at kræve forsikringens tilbagekøbsværdi udbetalt, hvilket fremgår af forsikringsbetingelserne.

Det fremgår videre af forsikringsbetingelserne, at forsikringen giver ret til bonus, der afhænger af selskabets overskud. Beregning og fordeling af bonus sker efter selskabets bonusregulativ, som er anmeldt til Finanstilsynet. Selskabet har oplyst, at tilskrevet bonus anvendes til at formindske præmien, der ellers løbende vil stige som følge af pristalsregulering af forsikringssummen.

Forsikrede har blandt andet anført, at han ved telefonisk henvendelse til selskabet den 30/10 2014 fik oplyst, at forsikringen på daværende tidspunkt havde opsparet 835.000 kr., men at der ved tilbagekøb i januar 2016 alene blev udbetalt 351.869 kr. Han har anført, at selskabet burde have rådgivet ham om, at beløbet ville falde, så han kunne træffe beslutning om, hvorvidt forsikringens skulle tilbagekøbes allerede i 2014.

Efter en gennemgang af sagen finder nævnet, at klagerne ikke har sandsynliggjort, at selskabet har håndteret livsforsikringen i strid med forsikringsbetingelserne, det til Finanstilsynet anmeldte tekniske grundlag, almindelige branchestandarder for livsforsikringer eller god skik-reglerne.

Nævnet finder, at klagerne ikke har bevist, at selskabet i forbindelse med tegningen af livsforsikringen i 1992 eller i forbindelse med forsikredes henvendelse den 30/10 2014 har ydet mangelfuld rådgivning som kan begrunde et erstatningsansvar over for klagerne.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at klagerne ikke har bevist, at selskabet har givet dem et tilsagn eller en berettiget forventning om, at bonus, som stammer fra selskabets løbende overskud på rente, risiko og administration i forhold til selskabets forudsætninger, ville opspares og komme til udbetaling ved udløb af forsikringstiden i stedet for løbende at blive anvendt til præmienedsættelser.

Nævnet bemærker, at det forhold, at den opsparede værdi i slutningen af forsikringens løbetid er faldende og går mod 0, ikke er udtryk for, at forsikringstageren lider et tab som sådan, men at han herved betaler for den i forsikringstiden stigende forsikringsrisiko, som selskabet har påtaget sig.

Nævnet har i lyset heraf også lagt vægt på, at klagerne ikke har bevist, at de har oplyst selskabet om omstændigheder i deres personlige forhold, som burde have givet selskabet anledning til at vejlede dem om muligheden for at tilbagekøbe livsforsikringen samt vejlede om den faldende tilbagekøbsværdi af forsikringen i takt med, at forsikringens udløbsdato nærmede sig. Nævnet bemærker, at selskabet i en situation som den foreliggende ikke har en pligt til af egen drift at vejlede klagerne om muligheden for tilbagekøb.

Nævnet kan herefter ikke pålægge selskabet at betale en kompensation til klagerne som krævet.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klagerne får ikke medhold.

Peter Thønnings